

عنوان مقاله:

جمعیت و تحولات آن از منظر متفکران مسلمان

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اندیشه معاصر مسلمین، دوره 7، شماره 13 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 33

نویسنده:

علی مرادی - دانشیار گروه جامعه شناسی، واحد اسلام آبادغرب، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام آبادغرب، کرمانشاه، ایران، ایمیل:

خلاصه مقاله:

یکی از موضوعات مهم جمعیت‌شناختی که محل بحث و اختلاف نظرهای مختلفی در طول تاریخ بوده و هست، تحولات جمعیتی است. موضوع این مقاله جمعیت و تحولات آن از منظر متفکران مسلمان است و چند هدف اساسی را دنبال می‌کند: دیدگاه‌های متفکران اسلامی درباره تحولات جمعیتی؛ ارزیابی این دیدگاه‌ها بر اساس قواعد موضوع شناسی اسلامی و دیدگاه اسلام و قرآن در این زمینه. روش مورد مطالعه در این پژوهش، بر اساس نحوه گردآوری اطلاعات تاریخی است. ابزار گردآوری اطلاعات در این مطالعه استفاده از دو نوع اسناد است؛ اسناد دست اول؛ که معیار اصلی مطالعه هستند؛ مانند قرآن و اسناد دسته دوم؛ اسنادی که کمترین تغییر در آن‌ها ایجاد شده باشد. با توجه به این که در روش شناسی اسلامی پایه‌های فکری اندیشمندان بر پایه‌های مبانی بنیادی قرآنی استوارند؛ بنا بر این، این مطالعه دارای روایی معیار است؛ به این معنا که صحت گفتارها و تحلیل‌ها براساس مبانی مندرج در قرآن قابل پذیرش است. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که گروهی از متفکران افزایش جمعیت را مایه برکت و منشا قدرت و محرک پیشرفت اقتصادی دانسته‌اند. دسته‌ای دیگر زیادی جمعیت را موجب به هم خوردن تعادل و هماهنگی لازم بین امکانات زندگی و فراهم آوردن فقر و تیره‌روزی و همچنین منشا نابودی و انهدام بشریت تلقی می‌شود. دسته سوم طرفداران حد متناسب جمعیت بودند. طرفداران این نحله فکری درصد حد بهینه جمعیت هستند؛ یعنی میزان جمعیت با امکانات مادی یک جامعه هماهنگی باشد. این‌ها تحت عنوان خوش‌بینانه تعبیر می‌شوند. در نهایت می‌توان براساس دیدگاه قرآنی چنین استنباط کرد که اسلام طرفدار حد متناسب جمعیت است و در قرآن کتاب آسمانی مسلمانان آیاتی وجود دارد که به طور ضمنی جلوگیری از حاملگی را جایز دانسته‌اند و از طرفی آیاتی هستند که موافق تشکیل خانواده و افزایش موالید است.

کلمات کلیدی:

جمعیت، موضوع شناسی اسلامی، دیدگاه، متفکران، افزایش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1388372>

